

Z českých mlýnů

Napsal Karel Tůma.

Snáz na posvícení, než z posvícení.

„Ženo, dostaneme na posvícení hosta,“ oznamoval jedva se s potahem z pole vrátil, pantáta Soukal. „A víš, koho? Kmotra Bejčka z Vopařan.“

Pařmáma se na tu novinu nějak zakabonila: „to's už nevěděl nikoho lepšího pozvat?“

„On se pozval, holečku sám. Šel cestou kolem, zahlídl mne jak ořeč, hned se zastavil i dal se do řeči a konec řeči, že máme u nás posvícení o týden dřív než u nich, a to že se přijde podívat na našeho Toudu, kterého na rukou držel.“

„Pěkně nadělení,“ mrzela se chudák selka. „Takového dolehlého nesytu častovat, můj ty smutku!“

„Ale nevidáno, vždyť máme posvícení jen jednou do roka, a prý host do domu, Bůh do domu,“ konejšil ji Soukal.

„Přijde na to jaký host. Pro milého hosta bych srdce ukrojila na talíř, ale dostat na kvartýr takového bezedníka, který jen celý boží den jí, jakoby do pece házela a pije, jako by do sudu lila a nechce jít člověku s krku: pěkně děkuju, to je radost!“

„No, napeč mu z větele buchet a hodně tlustou vepřovinu.“

„A k tomu dvě vědra piva, vid’?“ Řekla i bouchla dvěma a zakřikala se nahlas na zápraží, že nebude na mou věru raději letos ani žádné posvícení strojit.

Avšak strojila přec. A nejen to, ale za týden vykouřila se jí, dobráče, v tom šumotu a klopotu předposvícenském všechna zlost tak na dobro, že vítala kmotra Bejčka, který přišel už hned dopoledne, „aby nezmeškal“, tak přítelivě, jako by jí byl opravdu milým hostem.

Když pak večer při muzice zasedla si s paní mlynářkou u kamen a sladká rosolička ještě porozvázala nevázané ženské jazýčky, dávala pařmáma Soukalová s veselým smíchem o tom Bejčkově apetitu celé kroniky k lepšmu. Kterak ho starý, hned jak přišel, zavedl naschvál na sýpku, kde mají hromadu sušených i čerstvých hrůšek, a jak se Bejček bez pobízení do nich pustil jako ježek. Až do samého oběda se na nich popasál, že zůstala po něm vrchovatá osátka ohryzků a šťopek, tak že se mu v nich vlastně jeho dýmka ztratila a ne a ne ji najít. Sotva pak slezl dolů, sháněl se po nějaké jalovcové „pro chut“; na to pak zasedl k obědu a hltal jako mlátec, až mu oči nabřáply. Ode všeho si nabral tlakrát a jen se to v něm zpropadalo. Při tom pil jako duha a na konec si ještě po vepřové těcpaničce postýskal: „Safroporte, to mi dnes řádk ten kolovrátek nechtěl brát.“

„Ale jestli se v pytli zadusím?“ „I Bože chraň! Vyberem hodně řídký a pojede se vám to jako z posvícení.“

„Nu tak neš!“ A už si dal pytel přetáhnout přes hlavu, — jen prý tak ještě kdyby si mohl vzít džbánek piva a řádkou tu výslužku s sebou. V pěti minutách na to byl naložen na voze na ostatních pytlích. Soukal prásk’ do valacha, a už to drkotalo po husím dláždění ku „náměstí“, kde tak nějak potulně už hezkou chvíli přešlapoval Půlkrábek, policajt městský s červeným nosem a lískovkou — stará broušená vojna, o níž nejráději práskal za větrem v šalandě na Podolském.

Podle pomoučeného lokte skoro by se mohl hádat, že tomu není ani tak dávno, co tam prášil naposled.

Ničeho se nenaděje, táhne valach Soukalův svůj náklad trpělivě, když tu pojednou Půlkrábek zastoupí cestu a zvolá nejpráhlejší policajtským hlasem, jaký zrovna měl v registru:

„Holť, pane sousede, dovolte, že se musím ptát! Je udáno, že prý přechováváte u sebe nějakého přespolního člověka?“

V Bejčkově hrklo, div sebou v pytli necuk’.

„Já?“ divil se Soukal. „Eh, to byl náš host od posvícení, kmotr Bejček z Vopařan.“

„Jest’ je u vás?“ „I ba ne, už dnes časné ráno se rozloučil.“

„Hm, hm,“ potřásl Půlkrábek vážně svou policajtskou čepici, „nic za zlé, pane sousede, ale služba je služba: a já nesmím žádný povoz propustit, dokud se nepřesvědčím, není-li v něm ten podezřelý delikvent.“

„No, no, suad nemyšlíte, že mám raubíte v pytlích?“ dardil se Soukal.

„Nic nemyšlím, ale —“ a už byl Půlkrábek na nápravě, aby omakával sebojejší pytel — a Bejčkem. Může se si pomyslit, jak v tomto schla dulička.

„Co je tohle za tyranický pytel,“ podivil se policajt a běh’ po něm lískovkou jen to šuchlo.

„No co? Pytel jako pytel,“ pronesl Soukal, zatím co se lidé kupili kolem vozu, mezi nimi náhodou také pan otec se stáhnem.

„Na mou duši, nevim. Házím pořád svým kmotrovstvím a když se nejvíc napěchoval, řekne vám, že prý je mu laskavá tvář milejší než koláč. Já pak si myslím, lépe hosta nepouštět než ho hrubě propouštět a lépe za tolar škody, nežli za groš ostudy.“

„Ale jaká pak ostuda, Soukale. Jaký host, taková mu i čest,“ namítne pan otec. „Dobrého hosta chlebem a solí, nezdvotáka ale holí! Víte co, chcete-li si udělat malou švandnu, já vás ho zbavím!“

„I Bože!“ zavejšknul chudák Soukal, „třeba velkou.“

„Tak tedy zejtra až naložíte na vůz, odskočte si na chvíli do města pro tabák, a přibrňte se pak domů s novinou: že hledají četníci nějakého vraha, že chodí od domu k domu, kde by našli nějakého cizího, zkrátka nažehťe mu strachu, bude-li u vás dopaden, že ho odvedou do šatlavy, a nepovolte, až vlezte strašpytel do pytle. Na to ho naložíte a přivezte mi ho sem. Ostatek už se postarám sám a ručím vám za to, že jakživ víc nepřijde vám na posvícení.“

Rozumí se samo sebou, že Soukal sblbl jen což a pro větš jistotu že druhého dne častoval kmotra nesytu hned na lačný žaludek tou nejsilnější slivovicí, jakou měl. Na to se přihnál z města se štafetou o tom poplachu.....

Trknutý již kmotr se zarazil a vypouil oči. „To, to by tak scházelo, aby člověka měli naposled ještě za raubíte!“ smál se, a to že prý se raději někam schová, až ta „šťárka“ přejde.

„Holenku, to byste to teprv popravil. Přijdou-li, prohlédají celý dům od sklepa až do komína, najdou vás, a pak jim to vymlouvte, proč se schováváte, nejste-li vrahem.“

Tolik jich měl Bejček vždy ještě pohromadě, aby tuhle tu pravdu Soukalovu nahlídl.

„A tak tedy co, u všech kakraheltd dělat?“ kotal už beze smíchu.

„To je věru rada těžká. Abyste vzal od nás roh, to je stejné nebezpečné,“ přemítal Soukal: „však trefa; už to mám. Vezu právě žito do Podolského za městem, víte co, kmotře, vlezte si tuhle do pytle, já vás naložím a provezu vás městem jakoby nic. To bude to nejlepší.“

„Ale jestli se v pytli zadusím?“ „I Bože chraň! Vyberem hodně řídký a pojede se vám to jako z posvícení.“

„Nu tak neš!“ A už si dal pytel přetáhnout přes hlavu, — jen prý tak ještě kdyby si mohl vzít džbánek piva a řádkou tu výslužku s sebou. V pěti minutách na to byl naložen na voze na ostatních pytlích. Soukal prásk’ do valacha, a už to drkotalo po husím dláždění ku „náměstí“, kde tak nějak potulně už hezkou chvíli přešlapoval Půlkrábek, policajt městský s červeným nosem a lískovkou — stará broušená vojna, o níž nejráději práskal za větrem v šalandě na Podolském.

Podle pomoučeného lokte skoro by se mohl hádat, že tomu není ani tak dávno, co tam prášil naposled.

Ničeho se nenaděje, táhne valach Soukalův svůj náklad trpělivě, když tu pojednou Půlkrábek zastoupí cestu a zvolá nejpráhlejší policajtským hlasem, jaký zrovna měl v registru:

„Holť, pane sousede, dovolte, že se musím ptát! Je udáno, že prý přechováváte u sebe nějakého přespolního člověka?“

V Bejčkově hrklo, div sebou v pytli necuk’.

„Já?“ divil se Soukal. „Eh, to byl náš host od posvícení, kmotr Bejček z Vopařan.“

„Jest’ je u vás?“ „I ba ne, už dnes časné ráno se rozloučil.“

„Hm, hm,“ potřásl Půlkrábek vážně svou policajtskou čepici, „nic za zlé, pane sousede, ale služba je služba: a já nesmím žádný povoz propustit, dokud se nepřesvědčím, není-li v něm ten podezřelý delikvent.“

„No, no, suad nemyšlíte, že mám raubíte v pytlích?“ dardil se Soukal.

„Nic nemyšlím, ale —“ a už byl Půlkrábek na nápravě, aby omakával sebojejší pytel — a Bejčkem. Může se si pomyslit, jak v tomto schla dulička.

„Co je tohle za tyranický pytel,“ podivil se policajt a běh’ po něm lískovkou jen to šuchlo.

„No co? Pytel jako pytel,“ pronesl Soukal, zatím co se lidé kupili kolem vozu, mezi nimi náhodou také pan otec se stáhnem.

„To není pravda,“ namítal policajt. „Všechny ostatní mají obyčejnou korcovou mřu, ale tenhle habán má nejmíň pět věrtelů. Že, pane oče?“

„Zdá se, zdá,“ přisvědčoval pan otec.

„Ale kde!“ bránil se Soukal, „je-li o něco delší, je za to zas tenčí.“

„Čerchmanta tenčí, to je pěti-věrtelák a dost!“ stál Půlkrábek na svém, „mne nezmejšlíte: potudhle jde první věrtel,“ a švih’ lískovkou Bejčkovi tak někam pod kolenu; „potud druhý,“ a zase mu ji naměřil, „potud třetí,“ zase padla, — „čtvrtý...“

„Habaha! A ten čípek, to je pátý, ne?“ smál se mu Soukal.

„Ano, to je pátý,“ rozkřik’ se i vsolil Bejčkovi skrz pytel pohlavek jen to luplo.

„To moc mejlí, Půlkrábku,“ ozval se v tom pan otec, „to by se musilo měřit aspoň na měřice.“

„No, tak to změřím na měřice. Pět věrtelů máme dvacet měřic a tak tedy jedna, druhá, třetí, čtvrtá...“

„Nešlehejte ale do toho tolik, Půlkrábku, pytel je chatrný,“ napomínal otrpný Soukal.

„Teď jste mne spletl!“ Musím začít znova: Jedna, dvě, tři, čtyři, pět...“ a čím dále počítal, tím, kujoň špicovaná, dotklivěji a dotklivěji lískovkou dokládal, že se po každém švihnu z pytle jen zarážilo. Do čtrnácti dal si jich Bejček naměřit, ani se nehnuh. Ale jak dopadla patnáctá, tak ně-

kam do lopatek — a zároveň stárek počal hubovat, že je to špatně měřeno a že to přeměří sám znova, a sice na čtvrtáta, mrskul sebou ubohý kmotr v pytli jako zajíc a začal zoufale křičeti:

„Himlaudon, Soukale, pusť mne!“

Když se pak za všeobecného chechtu pomoci Soukala vysoukal z pytle, bylo první jeho slovo:

„Kde je ten lump, co mne tak měřil?“ Ale milý Půlkrábek upaloval už před paem „delikventem“ za humna, jen se mu kosinka třepetala.

„No, hrome, takhle jsem ještě jakživ nejel z posvícení, pane oče!“ huboval Bejček, omakávaje se v pravo v levo.

„Ono vždycky snáz na posvícení než z posvícení,“ zasmál se pan otec, — „podruhé se aspoň tak dlouho nezdržíte.“

Osudné chyby. Jest mnoho těch, kteří provazují lékařství, že skoro při každé příležitosti nerozpakují se podati morfin, kokain a jiné omamující léky. Nepovázli, že utiňuje bolest takovými způsoby podporují větší zlo. Nemocní nemohou být dosti opatrní v tom, co užívají a sledují-li, že jsou užíváním takových léků na nejlepší cestě přisvojiti si nebezpečný zvyk, mají ihned ustati. Jako ilustraci hofenhu uvádíme případ paní R. Rudyové, 625 4th St., Fargo, N. Dak. Paní Rudyová píše Dr. Petru Fahrnevi z Chicaga Ill., následovně: „Ne mohu vám dostatečně děkovati za vaše léky, zvláště vaše Dra. Petra Huboka, jež jsme v naší rodině déle než dva roky užívali. Byla jsem nemocnou po 10 roků a měla všechny

lékaře v tomto okolí a v Minneapoli, ale neproslo mi to. Všechni z nich se mne vlastně vzdali. Jedněm co mi dávali a co mi bolest ulevovalo, byl morfin. Věděla jsem, že bych neměla onen lék bráti. Počala jsem mýsliti na Dra. Petra Huboka, o němž jsem tolik byla slyšela a rozhodla se zkusiti je. Využívala jsem dvě láhve, ale ještě jsem nebyla jista, zdali mi pomáhá nebo ne, než pokračovala jsem v užívání ho, a nyní jsem s to vykonávati všecky svoji práci, nevymáje ani prádlo, atd. Je nás šest v rodině, takže mám dosti práce. Jsem nyní úplně zdravá.“

Dra. Petra Huboka jest čistě ro stlinným lékem, rozhodně prostým všech nebezpečných omamujících sou částek. Není lékem lékárnickým, ale prodává se lidem přímo skrze místní jednatele, Dra. Petra Fahrney, 112 - 114 S. Hoyne Ave., Chicaga, Ill.

Předplatěte svým přátelům do Čech „Hospodáře“. Předplác se 61 50 ročně.

Postarejte se o budoucnost svých rodin

WOODMAN OF THE WORLD

JEDNÁNÍ V ŘEČI ČESKÉ.

Hledají se Jednatelé.

J. C. ROOT, 311 Sheely Block, OMAHA, NEB.

Farma 160 akrů po \$3.00 akr.

Krásná tato farma jest v Barron County, Wis. Půda je velmi úrodná a skoro bez kameň. Až 90 akrů posádková s lesa stáhnou, dřívejší, je zrovna a blízkého stromoví, abych pěst je snadno vyhlátili a několik akrů jest přiléhavě již k orbě. Malý potok protéká pozemkem tímto a leží podél veřejné cesty. Cena jest pouze 60 00 na akr.

Mám na sta podobných krásných pozemků v rozdílných částech státu Wisconsin, po 60.00 za akr a více. Koupiť jsem za hotové rozdělit po zemky, neprodávám na komly a proto též mohu velmi lacino prodávat.

Mám 15.000 akřů cukrového a břešňového lesa k vysazování po dobu nastávajícího jara a léta a potřebuji velký počet lidí ku práci této; prober kdo by si přál nabrati pozemek a částečně práci chtěl jej spláceli, necht’ přijde ihned a sápoče. Máme mapy, knihy a fotografie, pojednávající o těchto pozemcích a sádemě Vám je sádemě. Kdo však přijde hned, dostane nejlepší výběr.

K. Rosholt, Land Commissioner, Eau Claire, Wis.

KUPTESI Přeplavní Lístky DO ANEBU Z ČECH U

J. J. Havelky Z Chicaga do

Bodenbachu, Časlavi, Chrudimi, Chebu, Karlových Var, Klatovu, Litomyšle, Nepomuku, Pardubic, Plzně, Písku, Prahy, Tábora, Domažlic, Teplic atd.

Adresujte: J. J. HAVELKA, Lake Shore & Michigan Southern Depot, Chicaga, Ill.

Těž obstarává pojištění za nejnižší ceny. Č. 144 E. Van Buren St. Room 34.

Nový seznam knih k dostání u Pokroku Západu

509--511 jižní 12. ulice, Omaha, Nebraska.

(Pokračování.)

Mastičkář, povídka z časů Jindř. Korakinského, od Jana z Hvězdy, 30c.

Matpátné podvod, povídka od Sofie Podlipské, 10c.

Matěří douška. Povídky a básničky. Mlým mládky napsala Vilma Sokolová. váz. 50c.

Merendy, kniha všech českých merendářů, zábavných spolků a veselých společností, obsahující nejnovější komické výstupy a popěvky, a deklamace. Sv. 8 a 9, každý za 60c.

Mesiáš, román od Arbese, 2 díly, cena \$1.15.

Mezi cti a láskou, pařížský román, sečetil J. Čermák, 60c.

Mezi piráty, příběhy dvou vojenských sběhů na ostrovech malajských, vypravuje Jos. Kalenský; skvostně vázané, \$1.50.

Mezi proudy, velký historický román z dějin českých, z doby předcházející války husitské, od Al. Jiráka. Čítá 618 stran, 60c.

Mezi sedláky a pány, román od E. Orzeszkovy. Autorizovaný překlad J. Pavlíka, ve 3 dílech, \$1.00.

Miroslava z Lestkova, hist. povídka z XV. věku, napsal F. Procházka, 30c.

Miss Rovelova, z francouzského přelouka Eliška Řeháková, 40c.

Mistr Jan Hus na koncilu kostnickém, jeho výalch, odsouzení a upálení dne 5. a 6. července 1415, vypravuje očitý svědek Pogins, 15c.

Mistra Jana Husi sebrané spisy české, z nejstarších známých pramenů k vydání upravil K. J. Erben. 3 díly velké osmerky, nevázané \$4.00.

Mičené hospodářství, od A. Eckerta, se 17 vyobrazeními, 25c.

Mičené hospodářství, od Eckerta, se 44 vyobrazeními, 50c.

Mléko a jeho vady, vhodný rádec při zacházení s mlékem v kravíně, sklepicích a mlékárnách, od O. K. Jonáše, 25ctů.

Mluvnice anglická, postupná, (viz Anglická mluvnice).

Mluvnice česká, pro školy střední a ústavy učitelské. Nauka o větě, čili skladba, od Kováře. Cena 60c.

Mluvnice německá, (viz Německá mluvnice).

Mluvnice pro školy obecné, od Štátného, Lepáře a Sokola. Díl I., 15c., díl II., 20c., díl III., vázaná, 40c., díl IV., vázaná, 50c. Všechny 4 díly dohromady \$1.00.

Mnich na trůnu, aneb Řím v devatenáctém století. Politický román od Garibaldiho, \$1.00.

Na bludné cestě, časový obrázek, nakreslila Kar. Světlá, 15c.

Na druhém břehu moře, povídka od Kumičiče, 40c.

Na dědině, obrázky z jihomoravské vesnice, napsal Jan Erben, 35c.

Na dvoře vévodském, román od Al. Jiráka, 75c.

Na kastellu, novela, napsal Pavel Albiery, 15c.

Náladové povídky, napsal Fr. X. Svoboda, 60c.

Na novém světě, obrázek ze života, napsal Al. Dostál, 10c.

Nápěvy ke komickým výstupům, sečetil 1-16, obsahují písně k následujícími kusům: Osudný den řidlovačky. Fotografická dílna v Praze. On hledá poklad. Vyhraný ženich. Oba lichváři. Hrabě v šatlavě. Nehody pana Sukálka. Dali se do novín Pan Franc, aneb Sedlák selma velká. Blbý Janecek aneb Divotvorné housle. Malť na cestách. Studená várka. Noční míra. Osudný dělník. Strašný hrdelní soud v Kocourkově. První malíček. Cena sešitu 20c.

Nápis do památníku, sestavil V. A. Černý. Malé vydání 5c., větší 10c.

Na poušti, od Karla Sabiny, ve 4 dílech, 60c.

Národní pohádky a báje vypravuje Josef Kalenský. Tři svazky. Každý obsahuje 16 až 20 pohádek neb pověstí. Každý svazek ve skvostně vázbe pouze \$1.00.

Národní pohádky od J. K. z Radostova; čtvrté opravené vydání s osmi obrázky. Ve skvostně vázbe za \$2.25.

Na skandinávském severu, črty z výletu do Švédska, Norska i Dánska, od Jos. Štolby, ilustroval V. Brechler, a 56 vyobrazeními, \$1.50.

Na soudě maloměstském, napsal T. T. Jež. Z polského přeložil V. B., 10c.

Na statku a chaloupce, povídka od Vit. Háika, 20c.

Na svobodě, román ze života ruského lidu, napsal Danilevič. Přel. J. J. Benešovsky Veselý, 60c.

Naše znovuzrození, přehled národního života za posledního půlstoletí. Bez tohoto spisu nemůže být, kdo chce znáti dobu a zajímavé události a osobnosti vzhlédnutí národa českého. Sestavil Jak. Malý. Čítá 976 stran. Cena pouze \$3.00.

Nauka o polním hospodářství, od prof. Treymbala, dva díly, váz. \$2.50.

Nauka o přípravě vína, stručný návod o vyrábění a ošetřování vína hroznového a ovocného, sepsal Ad. Eckert, cena 25c.

Na útku, novela od Jos. Konráda, 30ctů.

Návod ku rozpoznání stáří koní a pravidla při koupi a prodeji. Sepsal Jos. Novák, 40c.

Nocturno, povídka, napsal Bohdan Kaminský, 30c.

Nová knihovna pro český lid. Sv. 1. Karbanici, výstražná povídka, kterou dospělější mládeži a jejím rodičům vypravuje Václav Špaček, s obrázkem. Sv. 2. Staří a mládí, od Sofie Podlipské, Sv. 3. Na novém světě, obrázek ze života pro život, napsal Al. Dostál. S obrázkem. Sv. 4. Lásky a nenávist, od Sofie Podlipské. Sv. 5. Matčin podvod, od Sofie Podlipské. Sv. 6. Z různých kruhů, obrázky a povídky V. Háze. — Cena svazku 10c.

Nové tajnosti pařížské. Román od Ponson du Terrail. První samostatná část románu "V saloune a na galejích." Čítá 608 stran, cena 50c.

Nový epochální výlet pana Broučka do patnáctého století, \$1.50.

Nový Galanthon, návod kterak se zachovati máme ve společnosti a při různých příležitostech. Mladému věku ruzně F. J. K. Cena 15c.

Nový Monte Kristo, napsal Julius Verne, skvostně vázbe, 576 stran, cena 75c.

Nymburská rychna. Histor. román od Ferd. Schulze, 60c.

Obět fanatismu; výjevy z věku šestnáctého. — Panos Valdýřnův, dějepisná pověst, sepsal F. V., 25c.

Obrázky, nakreslil Jan Dunovský, cena 15c.

Obrázky bez rámu, sepsala Gabriela Preislová, 35c.

Obrázky dějiny národa českého, malé, pomoci prof. Dra. A. Rezka sep. Jan Dolenský. Nové levné vydání, hojně ilustrované, 75c., vázané \$1.00.

Obrázky dějiny národa českého od Rezka a Dolenského, hojně ilustrované, ve skvostně vázbe, \$3.25, se záslukou \$3.50.

Obřadová; napsal Ed. Rod. přeložila Anežka Schulzová, 60c.

Ochotnické merendy, nové a časové žertovné deklamace, solové výstupy, řeči, veselohry, frašky a kuplety ku velikým zábavám, cena 40c.

Od otáček, román od E. Wernera, překlad, cena 50c.

O letorách. Rozprava psychologická od Durkida, 15c.

Olšanské povídky, napsal Ferdinand Schulz, 25c.